

innokaupungit

Ekosysteemisopimus- hakujen opit ja kokemukset

– kertaus 2023

Euroopan unionin
osarahoittama

Ekosysteemisopimushakujen opit ja kokemukset – kertaus 2023

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Neuvontaa ennen hakua

Hakemista edeltävä neuvonta edellyttää tiivistä yhteydenpitoa ja selkeää roolitusta kaupungin ja liiton välillä.

- Ekosysteemisopimuksen sisällöt eivät aina ihan täydellisesti istu Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman erityistavoitteisiin tai älykkään erikoistumisen strategian painotuksiin. Tässä tarvitaan hyvää ohjelmasisältöjen tuntemusta kaupungeissa ja yhteispeliliiton kanssa.
- Pro-tip: Etukäteinen neuvonta säästää aikaa täydennyspyyntövaiheessa. Muutamissa kaupungeissa on todettu käteväksi tapa, jossa hakija, kaupungin edustaja ja liiton edustaja käyvät yhteisessä palaverissa läpi avoimia kysymyksiä ennen hakemuksen jättämistä.
- Hakuilmoituksessa voidaan edellyttää etukäteissparrausta ja ekosysteemityötä edistäviä ryhmähankkeita. Myös ohjeellisen hankekoon ilmoittamista kannattaa harkita.

"Kaupunki viestii omissa kanavissaan ja liitto omissa kanavissaan. Kaupunki viestii lisätietojen antajana sopimuksen sisällöistä ja liitto EURAsta ja muista hanketeknisistä asioista."

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Ekosysteemisopimushaku on erityinen

Kestävä kaupunkikehittäminen tarvitsee tuekseen lisää viestintää ja rahoitettavien hankkeiden strategisen merkityksen nostamista.

- Ekosysteemisopimukset ovat Innokaupunkihankkeiden ja -hakujen lähtökohta ja ydin. Kaupungit ovat määritelleet sopimusten strategiset painopisteet huolella – keskittyään siis niihin. Innokaupunkien hankkeet tulee nähdä vipuvarsina laajempiin kokonaisuuksiin.
- Ekosysteemihankkeiden haut painottavat strategisia avauksia ja etsivät puuttuvia palasia, valittujen painopisteiden sisällä. Selkeä fokus antaa mahdollisuudet myös ketterälle toteutukselle.
- Kaupunkien, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen sekä yritysten välisen verkoston kokoaminen on ekosysteemityön ytimessä. Kaupungit ovat sekä kehitys- ja kokeiluympäristöjä että suunnannäyttäjiä. Yksi keino korostaa ekosysteemisopimuksille luontevaa toimintatapaa on edellyttää ryhmähankkeita.
- Innokaupunkien hankkeet luovat tilaa avoimeen ja tehokkaaseen portfolion kokoamiseen.

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 sekä 13.4.2023 rahoitusklinikan tuloksiin.

Yhteensovittamista muiden rahoitushakujen kanssa

- Käytännöllisimmillään kysymys on esimerkiksi siitä, pidetäänkö alueelliset haut samaan vai eri aikaan.
- Liiton "yleinen EAKR" lienee muista rahoitusmahdollisuuksista lähimpänä. Myös muita samoille hakijoille mahdollisia rahoituslähteitä on, esimerkkinä ESR ja Etelä-Savon Innovaatio- ja osaamisverkostot -haku. Siksi haun suunnittelijan on osattava kuvata ekosysteemisopimusrahoituksen erityispiirteet. Hakijan täytyy punnita, mikä rahoitus soveltuisi parhaiten hankkeen tarpeisiin.
- Tukiprosentti ja eurot ovat hakijalle keskeinen kysymys. Tämä on syytä huomioida, kun kaupungeissa suunnitellaan hakua.

"Olemme pitäneet toisemme tietoisina, millaisia hakemuksia on tullut, ja kuinka ne ovat edenneet. Hakijat osasivat varsin hyvin harkita, kumpaan hakuun hakemuksensa laittoivat."

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Kaupungin rahaa ja hakijan omaa rahaa

Erilaiset tulkinnat kuntarahoituksen vaatimuksista saattavat aiheuttaa hämmennystä ja epäselvyyttä.

- Kaupungeilta sopimusten toteutukseen edellytettävä kuntarahoituksen ja muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on 40 %. Tästä osuudesta vähintään 62,5 % (eli vähintään 25% julkisesta kokonaisrahoituksesta) on oltava kuntarahoitusta siten, että 25 % osuus täyttyy kokonaisuudessaan ekosysteemisopimusten mukaisissa hankkeissa sopimuskauden loppuun mennessä.
- Temaattisten vetovastuiden osalta kunta- ja muun julkisen rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 25 %.
- Pohdittavaa: mikä on tarkoituksenmukainen vähimmäistaso hakijan omarahoituksen osuudelle, jotta toteuttaja sitoutuu ekosysteemin kehittämiseen?

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Pula osaavista arvioijista

Pisteyttäminen on oma taitolajinsa. Esteettämiä ja osaavia arvioitsijoita voi olla vaikea löytää.

Pisteytyksen voivat tehdä vain ekosysteemisopimuksen johtoryhmän kaupunkia edustavat jäsenet. On mahdollista, että pisteyttävien johtoryhmän jäsenten käsittelyä edeltää kaupungin viranhaltijoista koostuvan erillisen valmisteluryhmän työ. Pisteyttäjät voivat hyödyntää kaupungin muiden viranhaltijoiden asiantuntemusta.

- *Toimeenpanoasetus (797/2021) 16 §:stä:*
Toimeenpanolain 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun johtoryhmän jäsenet ovat kaupunkien edustajia.

Johtoryhmä tekee välittävälle toimielimelle esityksen rahoitettavien hankkeiden valinnasta.
(Välittävä toimielin = maakuntaliitto)
- Kaupunkia edustavan pisteyttäjän on jäävättävä itsensä kokonaan arviointikäsittelystä, jos hän (muiden) työtehtäviensä takia on esteellinen osallistumaan rahoitettavien hankkeiden valintaan. Esteellisyys voi aiheuttaa esim. se, että viranhaltija on osallistunut jonkin arvioinnissa mukana olevan hakemuksen valmisteluun, hänen on tarkoitus osallistua tällaisen hankkeen toteutukseen sen työntekijänä tai hän on allekirjoittanut hakemuksen kaupungin puolesta. Esteellisyys syntyy myös, jos esim. pisteyttäjän läheinen on edellä kerrotussa roolissa jossain arvioitavassa hankkeessa.

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Arvioinnin pulmakohtia

Alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja ekosysteemisopimusten sisältöjen eri painotukset vaikeuttavat arviointia.

- Rahoitettavien hankkeiden on sovittava toimenpiteiltään ja tavoitteiltaan Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelmaan.
- Lisähaastetta voi syntyä siitä, että maakunnan älykkään erikoistumisen strategia (ÄES) painottaa hieman eri asioita kuin kaupunkiseudun ekosysteemisopimus. Hankkeen on kuitenkin oltava sekä ÄES:n että ekosysteemisopimuksen mukainen, mikäli se rahoitetaan erityistavoitteesta 1.1.

"Ekosysteemisopimusten ja Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman ristiriitaisuus näkyy arvioinnissa ja edellyttää suunnitelmien täydentämistä."

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Arvioinnin jälkeen

Arvioinnin jälkeen alkaa varsinainen valmistelutyö. Toimintatapaa on hyvä selkeyttää sen suhteen, mitä tapahtuu arvioinnin jälkeen.

- Toimintamalli on hyvä vakioda. Esimerkiksi kuka ilmoittaa hakijoille arvioinnin tuloksesta, kuka toimittaa lisäselvityspyynnöt jne.
- Joissakin kaupungeissa on käytössä selkeä toimintamalli, jossa liitto kommunikoi kaikki täydennystarpeet kerralla. Täydennyspyyntöjen yhteydessä toimitetaan myös kaupungin sisällölliset huomiot. Tämä on osoittautunut hyväksi toimintatavaksi!
- Täydennystarpeita voi olla paljon. Erityisesti hankkeiden saattaminen ohjelmanmukaisiksi aiheuttaa työtä maakuntien liitoissa. Aiemmin mainittu hakijoiden neuvonta voisi olla tässä avuksi.

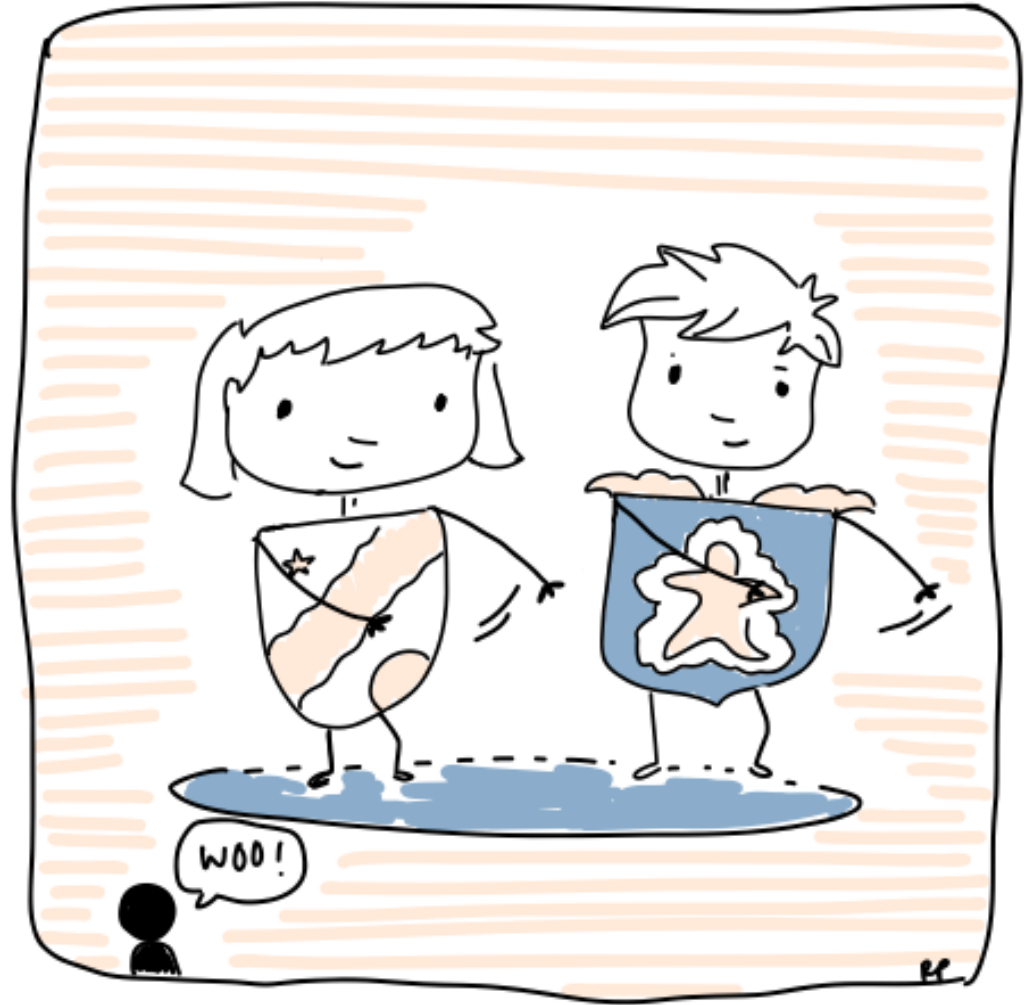

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

Yleisesti

Muutamia yleisesti hakuihin liittyviä huomioita:

- EURAn keskeneräisyys aiheuttaa edelleen haasteita:
 - Maksatusosio ei vielä valmis, jolloin maksatukseen liittyviä käytäntöjä ei pystytä huomioimaan valmisteluvaiheessa.
 - Merkkimäärärajoitukset voivat edelleen heijastua arviointiin, jos paljon keskeisiä asioita jää sanomatta tilanpuutteen vuoksi. Hakuinfoissa voi painottaa hakijoille tekstin tiivistämistä.
- Uudet kustannusmallit vaativat edelleen perehtymistä ja opettelua.
- Yleisesti ottaen rahoitusprosessit ovat kehittyneet hurjasti ensimmäisen Innokaupunki-vuoden aikana. Pirkanmaan liiton koordinaation ei ole saanut enää viestejä siitä, että rahoitusprosesseissa olisi sellaisia epäselvyyksiä, jotka vaatisivat yhteisiä linjauksia tai koulutusta. Tämä tarkoittanee, että kaupunkien ja maakuntaliittojen yhteistyö rahoitusprosesseissa sujuu mallikkaasti!
- Olkaa yhteydessä matalalla kynnyksellä, jos tulee tarvetta yhteisille linjauksille.

Perustuu kaupunkien ja maakuntien liittojen kanssa käytyihin keskusteluihin 23.9. ja 28.9.2022 ja täydennetty vuoden 2023 linjauksilla ja kokemuksilla.

innokaupungit

Kiitos!

Innokaupungit luovat yhteistyöstä innovaatioita ja kestävyyttä.

Innokaupungit.fi

Euroopan unionin
osarahoittama